

ULUSAL YETERLİLİK

12UY0071-3

**ARMÜRLÜ DOKUMA KUMAŞ
DESEN HAZIRLAMA ELEMANI**

SEVİYE 3

REVİZYON NO:01

TADİL NO: 01

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU

Ankara, 2019

ÖNSÖZ

Armürlü Dokuma Kumaş Desen Hazırlama Elemanı (Seviye 3) Ulusal Yeterliliği “Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre hazırlanmıştır.

Yeterlilik taslağı, 21/05/2012 tarihinde imzalanan işbirliği protokolü ile görevlendirilen Bursa Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği (BESOB) tarafından hazırlanmıştır. Hazırlanan taslak hakkında sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınmış ve görüşler değerlendirilerek taslak üzerinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Nihai taslak MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi tarafından incelenip değerlendirildikten ve Komitenin uygun görüşü alındıktan sonra, MYK Yönetim Kurulunun 18/07/2012 tarih ve 2012/52 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Armürlü Dokuma Kumaş Desen Hazırlama Elemanı (Seviye 3) Ulusal Yeterliliği 31/07/2019 tarih ve 2019/101 sayılı MYK Yönetim Kurulu kararı ile revize edilmiştir.

Armürlü Dokuma Kumaş Desen Hazırlama Elemanı (Seviye 3) Ulusal Yeterliliği Başkanlık Makamı'nın 10/06/2020 tarih ve 1570 sayılı kararı ile tadil edilmiştir.

Mesleki Yeterlilik Kurumu

GİRİŞ

Ulusal yeterliliğin hazırlanmasında, sektör komitelerinde incelenmesinde ve MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe konulmasında temel ölçütler Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik'te belirlenmiştir.

Ulusal yeterlilikler için temel ölçütler aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır:

- a) Ulusal yeterlilikler, ulusal meslek standartları veya uluslararası standartlara dayalı olarak oluşturulur.
- b) Ulusal yeterlilikler katılımcı bir anlayışla hazırlanır ve ilgili tarafların görüş ve katkısı alınır.
- c) Ulusal yeterlilikler, mesleki alana ilişkin iş sağlığı ve güvenliği, çevre ve kalite ile ilgili hususları kapsar.
- d) Ulusal yeterlilikler kullanıcılar tarafından anlaşılacak şekilde yazılır.
- e) Ulusal yeterlilikler hayat boyu öğrenme ilkesi çerçevesinde bireyin kendini geliştirmesini ve meslekte ilerlemesini teşvik eder.
- f) Ulusal yeterlilikler açık veya gizli hiçbir ayrımcılık unsuru içermez.
- g) Ulusal yeterlilikler, bireyin bilgi, beceri ve yetkinliğinin kalite güvencesi dâhilinde ölçülmesini temin eden unsurları içerir.

**12UY0071-3 ARMÜRLÜ DOKUMA KUMAŞ DESEN HAZIRLAMA ELEMANI (SEVİYE 3)
ULUSAL YETERLİLİĞİ**

1	YETERLİLİĞİN ADI	Armürlü Dokuma Kumaş Desen Hazırlama
2	REFERANS KODU	12UY0071-3
3	SEVİYE	3
4	ULUSLARARASI SINIFLANDIRMADAKİ YERİ	ISCO 08: 8152
5	TÜR	-
6	KREDİ DEĞERİ	-
7	A)YAYIN TARİHİ	18.07.2012
	B)REVİZYON NO/TADİL NO	Rev. No: 01 Tadil No: 01
	C)REVİZYON TARİHİ/ TADİL TARİHİ	01 No'lu Revizyon: 31.07.2019 01 No'lu Tadil 10.06.2020-1570
8	AMAÇ	<p>Bu yeterlilik Armürlü Dokuma Kumaş Desen Hazırlama (Seviye 3) mesleğinin nitelikli kişiler tarafından yürütülmesi ve çalışmalarda kalitenin artırılması için;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adayların sahip olması gereken nitelikleri, bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlamak, • Adayların, geçerli ve güvenilir bir belge ile mesleki yeterliliğini kanıtlamasına olanak vermek, • Eğitim sistemine, sınav ve belgelendirme kuruluşlarına referans ve kaynak oluşturmak, amacıyla hazırlanmıştır.
9	YETERLİLİĞE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDART(LAR)I	
12UMS0193-3 Dokuma Kumaş Desen Hazırlama Elemanı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı		
10	YETERLİLİK SINAVINA GİRİŞ ŞART(LAR)I	
-		
11	YETERLİLİĞİN YAPISI	
11-a) Zorunlu Birimler		
12UY0071-3/A1: İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre Koruma, İş Organizasyonu ve Kalite 12UY0071-3/A2: Armürlü Dokuma Kumaş Analizi		
11-b) Seçmeli Birimler		
-		
11-c) Birimlerin Gruplandırılma Alternatifleri ve İlave Öğrenme Çıktıları		
-		

12	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
		<p>Armürlü Dokuma Kumaş Desen Hazırlama (Seviye 3) Mesleki Yeterlilik Belgesini elde etmek isteyen adaylar birimlerde tanımlanan teorik ve performansa dayalı sınavlara tabi tutulur. Adayların yeterlilik belgesini alabilmeleri için teorik ve performansa dayalı sınavların ikisinden de başarılı olmaları şartı vardır.</p> <p>Yeterlilik birimlerindeki teorik ve performansa dayalı sınavlar, her bir birim için ayrı ayrı yapılabileceği gibi birlikte de yapılabilir. Ancak her birimin değerlendirmesi bağımsız yapılmalıdır.</p> <p>Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi, birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır. Yeterlilik birimlerinin birleştirilerek bir yeterliliğin elde edilebilmesi için tüm birimlerin geçerliliğini koruyor olması gerekmektedir.</p>
13	BELGE GEÇERLİLİK SÜRESİ	Armürlü Dokuma Kumaş Desen Hazırlama (Seviye 3) yeterlilik belgesinin geçerlilik süresi beş (5) yıldır.
14	GÖZETİM SIKLIĞI	-
15	BELGE YENİLEMEDE UYGULANACAK ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ	<p>Beş (5) yıllık geçerlilik süresinin sonunda belge sahibinin performansı aşağıda tanımlanan yöntemlerden en az biri kullanılarak değerlendirmeye tabi tutulur;</p> <p>a) 5 yıl belge geçerlilik süresi içerisinde toplamda en az iki yıl ve ya son altı ay boyunca ilgili alanda çalıştığını gösteren kayıtları (hizmet dökümü, referans yazısı/mektubu, sözleşme, fatura, portfolyo, vb.) sunmak,</p> <p>b) Yeterlilik kapsamında yer alan yeterlilik birimleri için tanımlanan uygulama sınavlarına katılmak.</p> <p>Değerlendirme sonucu olumlu olan adayların belge geçerlilik süreleri 5 yıl daha uzatılır.</p>
16	YETERLİLİĞİ GELİŞTİREN KURULUŞ(LAR)	Bursa Esnaf Sanatkârlar Odaları Birliği
17	YETERLİLİĞİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
18	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	İlk Onay:18.07.2012-2012/52 01 No'lu Revizyon: 31.07.2019 – 2019/101 01 No'lu Tadil 10/06/2020-1570

12UY0071-3/A1 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ, ÇEVRE KORUMA, İŞ ORGANİZASYONU VE KALİTE YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	İş sağlığı ve Güvenliği, Çevre Koruma, İş Organizasyonu ve Kalite
2	REFERANS KODU	12UY0071-3/A1
3	SEVİYE	3
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	18.07.2012
	B)REVİZYON NO/TADİL NO	Rev. No: 01 Tadil No: 01
	C)REVİZYON TARİHİ/ TADİL TARİHİ	01 No'lu Revizyon: 31.07.2019 01 No'lu Tadil 10.06.2020-1570
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	12UMS0193-3 Dokuma Kumaş Desen Hazırlama Elemanı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	<p><u>Öğrenme Çıktısı 1: Çalışma sahası ve görev sürecindeki iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini açıklar.</u> Başarım Ölçütleri: 1.1: İş sağlığı ve güvenliği konusunda işyerine ait yasal kuralları tanımlar. 1.2: İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili risk etmenlerini azaltmayı tarif eder. 1.3: Acil durum prosedürlerini uygulamayı tarif eder.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 2: Çalışma sahası ve görev sürecindeki çevre koruma önlemlerini açıklar.</u> Başarım Ölçütleri: 2.1: Çalışma alanında çevre koruma ve güvenliğine yönelik alınan önlemleri açıklar. 2.2: Çalışma alanındaki atık kontrolü, imhası ve değerlendirilmesine yönelik uygulamaları açıklar.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 3: İş Organizasyonu süreçlerini açıklar.</u> Başarım Ölçütleri: 3.1: Haftalık iş planına göre kendisinin günlük iş planını hazırlama sürecini açıklar. 3.2: Sorumlu olduğu işlerde raporlamanın nasıl yapılacağını tanımlar. 3.3: Amirinin talep ettiği şekilde bir arşivlemenin nasıl yapılacağını tanımlar.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 4: Kalite gerekliliklerine uygun çalışma yöntemlerini açıklar.</u> Başarım Ölçütleri: 4.1: Görev aldığı süreçte kalite gerekliliklerine uygun çalışma yöntemini açıklar. 4.2: Kullandığı araç-gereç, alet ya da donanımların kalite gerekliliklerine uygun çalışma yöntemlerini açıklar.</p>
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
<p>(T1) Çoktan Seçmeli Sınav: A1 birimine yönelik teorik sınav Ek A1-2'de yer alan "Bilgiler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara en az on dört (14) soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav (T1) uygulanmalıdır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirimi yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için 1,5-2 dakika zaman verilir. Yazılı sınavda soruların en az % 60'ına doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A1-2) ölçmelidir.</p>		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		

-		
8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar		
Adayın söz konusu birimden başarılı sayılması için T1 sınavından başarılı olması gerekir. Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi birimin başarılı olduğu tarihten itibaren 2 yıldır.		
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Bursa Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	İlk Onay: 18.07.2012-2012/52 01 No'lu Revizyon: 31.07.2019 – 2019/101 01 No'lu Tadil 10/06/2020-1570

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A1-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. İş sağlığı ve Güvenliği

- 1.1: İş sağlığı ve güvenliği kuralları ve iş süreçlerinde uygulanması; iş süreçlerinde kullanılan kişisel koruyucu donanımlar ve kullanımı
- 1.2: İş sürecinde tehlike ve riskleri ile bunlara karşı uygulanacak önlemler
- 1.3: Acil durum kavramı ve acil durumlarda yapılacaklar

2. Çevre Koruma

- 2.1: Çalışma alanında çevre koruma yöntemleri
- 2.2: Çevresel atıklar ve dönüştürülebilen malzemeler ile dönüştürülebilen malzemelerin ayrılması

3. İş Organizasyonu

- 3.1: Günlük iş planı oluşturma
- 3.2: Çalışmaların raporlanması işlemleri
- 3.3: Çalışmaların arşivlenmesi işlemleri

4. Kalite

- 4.1: Kalite gerekliliklerine uygun çalışmak için takip etmesi gereken dokümanlar
- 4.2: Araç, gereç ve ekipman kullanımında kalite gereklilikleri

EK A1-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Talimatlar doğrultusunda, İSG ile ilgili önlemleri göz önünde bulundurarak, kendisini ve çevresindekileri riske atmayacak şekilde çalışmayı tanımlar.	A.1.1	1.1	T1
BG.2	Çalışma ortamında iş süreçlerine uygun KKD'leri seçer.	A.1.3	1.1	T1
BG.3	Kendisini ve çevresini etkileyeceğini gözlemlediği tehlike, risk ve ramak kala olayları tanımlar.	A.1.2	1.2	T1
BG.4	Yaptığı işle ilgili risk faktörlerinin azaltılmasına yönelik alınan önlemleri açıklar.	A.1.2	1.2	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.5	Kendisini ve çevresini etkileyeceğini gözlemlediği tehlike, risk ve ramak kala olayları yazılı ve/veya sözlü olarak ilgililer ile paylaşmayı açıklar.	A.1.4	1.3	T1
BG.6	Acil durum planında belirtilen hususlar dâhilinde alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri açıklar.	A.1.5	1.3	T1
BG.7	Yapılan işin gereklerine uygun çevre koruma yöntemlerini açıklar.	A.2.1	2.1	T1
BG.8	Doğal kaynakların verimli kullanımı için alınması gereken önlemleri açıklar.	A.2.2	2.1	T1
BG.9	Çalışma alanındaki atık kontrolü, imhası ve değerlendirilmesine yönelik uygulamaları açıklar.	A.2.3	2.2	T1
BG.10	Haftalık iş planına göre kendisinin günlük iş planını hazırlama sürecini açıklar.	B.4.1, B.4.2	3.1	T1
BG.11	Sorumlu olduğu işlerde raporlamanın nasıl yapılacağını tanımlar.	B.5.1, B.5.2	3.2	T1
BG.12	Amirinin talep ettiği şekilde bir arşivlemenin nasıl yapılacağını tanımlar.	B.6.1, B.6.2	3.3	T1
BG.13	Görev aldığı süreçte kalite gerekliliklerine uygun çalışma yöntemini açıklar.	A.3.1, A.3.3	4.1	T1
BG.14	Kullandığı araç-gereç, alet ya da donanımların kalite gerekliliklerine uygun çalışma yöntemlerini açıklar.	A.3.2	4.2	T1

12UY0071-3/A2 ARMÜRLÜ DOKUMA KUMAŞ ANALİZİ YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Armürlü Dokuma Kumaş Analizi
2	REFERANS KODU	12UY0071-3/A2
3	SEVİYE	3
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	18.07.2012
	B)REVİZYON NO/TADİL NO	Rev. No: 01 Tadil No: 01
	C)REVİZYON TARİHİ/ TADİL TARİHİ	01 No'lu Revizyon: 31.07.2019 01 No'lu Tadil 10.06.2020-1570
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
12UMS0193-3 Dokuma Kumaş Desen Hazırlama Elemanı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
<p><u>Öğrenme Çıktısı 1:Armürlü dokuma teknolojisini açıklar.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>1.1: Analizini yaptığı kumaş kalitesini üretebilecek düzeydeki armürlü dokuma teknolojisini açıklar.</p> <p>1.2: Armürlü dokuma kumaşın, diğer üretim şekillerine ve desenlendirme sistemlerine göre üretilmiş kumaşlardan ayıran özelliklerini açıklar.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 2: Armürlü dokuma kumaşın ön analizini yapar.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>2.1: Kumaş analizi için gerekli malzemelerin ve teknik dokümanların neler olduğunu açıklar.</p> <p>2.2: Kumaşın çözgü ve atkı yönünü tespit eder.</p> <p>2.3: Çözgü ve atkı sıklıklarını tespit eder.</p> <p>2.4: Kumaşın m² gramajını hesaplar.</p> <p>2.5: Kumaşın dokunduğu tarak numarasını dış boşluğundan geçen tel sayısı ile beraber belirler.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 3: Armürlü dokuma kumaşın iplik analizini yapar.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>3.1: Kumaşta kullanılan çözgü ve atkı ipliklerinin numaralarını tespit eder.</p> <p>3.2: Kumaştaki çözgü ve atkı ipliklerinin raporlarını tespit eder.</p> <p><u>Öğrenme Çıktısı 4: Armürlü dokuma kumaşın örgü analizini yapar.</u></p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>4.1: Yazı veya formülle ifade edilmiş temel ve türetilmiş örgüleri desen kâğıdı üzerinde çizer.</p> <p>4.2: Temel ve türetilmiş örgülerin kumaş yapısına etkilerini açıklar.</p> <p>4.3: Kumaşın örgü raporunu hazırlar.</p>		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
<p>(T1) Çoktan Seçmeli Sınav: A2 Yeterlilik birimine yönelik teorik sınav Ek A2-2'de yer alan "Bilgiler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara her biri eşit puan değerinde olmak üzere çoktan seçmeli, 4 seçenekli en az on iki (12) soruluk test uygulanmalıdır. Sınavda adaylara her soru için, 1,5-2 dakika süre verilir ve yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda, soruların en az % 60'ına doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen (Ek A2-</p>		

2)'deki tüm bilgi ifadelerini ölçmelidir.

8 b) Performansa Dayalı Sınav

(P1): A2 birimine yönelik performansa dayalı sınav Ek A2-2'de yer alan "Beceriler ve Yetkinlikler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari % 80 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınavın süresi, belirlenen kapsamda, gerçek uygulama şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir. Performansa dayalı sınav gerçek veya gerçeğine uygun olarak düzenlenmiş çalışma ortamında gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlik ifadelerinin (Ek A2-2) tamamı performansa dayalı sınav ile ölçülmelidir.

Ek A2-2'de yer alan beceri ve yetkinliklerin değerlendirilmesi, adayın doldurduğu desen kâğıtları ve/veya formlar üzerinden gerçekleştirilir.

Aday analizini yapmak üzere istediği kumaş türünü (giysilik, perdelik vb.) tercih etme hakkına sahiptir. Adaydan analizi istenilen numune armürlü dokuma kumaş, adayın yeterliliğini ölçebilecek düzeyde, tek çözgü-tek atkı sistemi ile tanımlanmış (tek katlı) ve gerekli teknik parametreleri içermelidir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Adayın söz konusu birimden başarılı sayılması için T1 ve P1 sınavından başarılı olması gerekir. Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılı sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez. Yeterlilik biriminin geçerlilik süresi birimden başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır. Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Bursa Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	İlk Onay:18.07.2012-2012/52 01 No'lu Revizyon: 31.07.2019 – 2019/10 01 No'lu Tadil 10/06/2020-1570

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A2-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. Armürlü dokuma teknolojisi
  - 1.1:Armürlü dokuma makineleri
  - 1.2:Desenlendirme ve üretim şekillerine göre kumaş çeşitleri ve özellikleri
2. Kumaş analizi
  - 2.1:Kumaş analizinde kullanılan malzemeler ve teknik dokümanlar
  - 2.2:Çözgü ve atkı yönü tespiti
  - 2.3:Çözgü ve atkı sıklıkları tespiti
  - 2.4:Kumaş gramaj hesapları
  - 2.5:Tarak numarası hesapları
3. İplik analizi
  - 3.1:İplik numara hesapları
  - 3.2:Çözgü ve atkı raporu tespit etme
4. Örgü analizi
  - 4.1:Yazı veya formülle ifade edilmiş temel ve türetilmiş örgülerin desen kâğıdı üzerinde çizimi
  - 4.2:Temel ve türetilmiş örgülerin kumaş yapısına etkileri
  - 4.3: Kumaş üzerinden temel ve türetilmiş örgülerin analizi ve örgü raporu hazırlama

EK A2-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi**a) BİLGİLER**

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Mekanik ve elektronik armür sistemlerinin çalışma prensiplerini yeterli düzeyde açıklar.	C.1.3	1.1	T1
BG.2	Armürlü dokuma kumaşın, diğer üretim şekillerine ve desenlendirme sistemlerine göre üretilmiş kumaşlardan ayıran özelliklerini açıklar.	C.1.1, C.1.2, C.1.3	1.2	T1
BG.3	Kumaş analizi için gerekli malzemelerin ve teknik dokümanların (desen kâğıdı, iş formları vb.) neler olduğunu açıklar.	B.1.1, B.1.2, B.3.2	2.1	T1
BG.4	Kumaşın çözgü ve atkı yönünü tespit etme yöntemlerini açıklar.	C.2.1, C.2.2, C.2.3, C.2.4, C.2.5	2.2	T1
BG.5	Alan ve ağırlık verilerini kullanarak kumaşın m ² gramaj hesabını yapar.	C.4.1, C.4.2, C.4.3, C.4.4	2.4	T1
BG.6	Çözgü sıklığı, enden çekme değeri ve dış boşluğundan geçen tel sayısı verilerini kullanarak tarak numarası hesabını yapar.	C.8.1, C.8.2	2.5	T1
BG.7	İpliklerin özelliklerine göre hangi sistemde numaralandırıldığını tanımlar.	C.5.4	3.1	T1
BG.8	Uzunluk ve ağırlık verilerini kullanarak iplik numarası hesabını yapar.	C.5.4	3.1	T1
BG.9	Yazı veya formülle ifade edilmiş temel ve türetilmiş örgüleri desen kâğıdındaki çizimleri ile eşleştirir.	C.6.3	4.1	T1
BG.10	Temel ve türetilmiş örgülerin kesit görüntülerini tanımlar.	C.6.1, C.6.2, C.6.3, C.6.4	4.2	T1
BG.11	Temel ve türetilmiş örgülerin özelliklerini, kumaş görünümüne ve yapısına etkilerini açıklar.	C.6.2	4.2	T1
BG.12	Kenar örgüsü seçimine etki eden faktörleri açıklar.	C.6.3	4.3	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
*BY.1	Kumaşın çözgü ve atkı yönünü tespit eder.	C.2.1, C.2.2, C.2.3, C.2.4, C.2.5	2.2	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
*BY.2	Birim ölçüdeki çözgü ve atkı sıklığını tespit eder.	C.3.1, C.3.2	2.3	P1
BY.3	Kumaşın m ² gramajını tespit eder.	C.4.1, C.4.2, C.4.3, C.4.4	2.4	P1
BY.4	Kumaşın dokunduğu tarak numarasını dış boşluğundan geçen tel sayısı ile beraber tespit eder.	C.8.1, C.8.2	2.5	P1
*BY.5	Kumaşta kullanılan çözgü ve atkı ipliklerinin numaralarını tespit eder.	C.5.1, C.5.2, C.5.3, C.5.4, C.5.5	3.1	P1
*BY.6	Kumaşın çözgü ve atkı raporlarını tespit eder.	C.7.1, C.7.2	3.2	P1
BY.7	Yazı veya formülle ifade edilen temel ve türetilmiş örgüleri desen kâğıdı üzerinde oluşturur.	C.6.1, C.6.2, C.6.3, C.6.4	4.1	P1
BY.8	Kumaş örgü analizi için referans alacağı yüzü belirler.	C.6.1	4.3	P1
*BY.9	Kumaş üzerinden temel ve türetilmiş örgüleri analiz ederek desen örgü raporunu hazırlar.	C.6.3	4.3	P1
*BY.10	Kumaş kalitesine göre kullanılması gereken kenar örgüsünü belirleyerek desen örgü raporunun yanında hazırlar.	C.6.3	4.3	P1
*BY.11	Farklı çözgü hareketlerine göre kumaşın dokunduğu çerçeve sayısını tespit eder.	C.6.4	4.3	P1

(*) Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar

YETERLİLİK EKLERİ

EK 1: Yeterlilik Birimleri

12UY0071-3/A1 İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre Koruma, İş Organizasyonu ve Kalite
12UY0071-3/A2 Armürlü Dokuma Kumaş Analizi

EK 2: Terimler, Simgeler ve Kısaltmalar

ACİL DURUM: İşyerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

ACİL DURUM PLANI: İş yerlerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak iş ve işlemler dahil bilgilerin ve uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı planını,

AĞIZLIK AÇMA: Atkı ipliğinin atılabilmesi için örgü raporuna göre, önceden taharlanmış çözgü ipliklerinin bir kısmının alt bir kısmının üst pozisyona getirilerek aralarında boşluk oluşturulması işlemini,

ANALİZ: Tekstil materyallerinin veya kumaşların özelliklerinin tespit edilmesini,

ARMÜR: Çözgü ipliklerine çerçeve sayısı kadar hareket vererek desenlendirmeyi sağlayan ağızlık açma sistemini,

ARMÜR PLANI: Bir örgünün dokunabilmesi için gerekli çerçeve hareket sırasını gösteren planı,

ATKI (ATKI İPLİĞİ): Bir dokuma kumaşa enine yönde yer alan iplikleri,

ATKI PLANI: Kumaşa tekrarlayan atkı iplik sırası ve sayısını,

ATKI RAPORU: Kumaşa tekrarlayan atkı iplik sırasının en küçük birimi,

ATKI SIKLIĞI: Kumaş içerisinde birim ölçüdeki atkı ipliği sayısını,

ÇERÇEVE: Armürlü makinelerde gücü tellerini üzerinde bulunduran aparatı,

ÇÖZGÜ (ÇÖZGÜ İPLİĞİ): Bir dokuma kumaşa boyuna yönde yer alan iplikleri,

ÇÖZGÜ PLANI: Kumaşa tekrarlayan çözgü iplik sırası ve sayısını,

ÇÖZGÜ RAPORU: Kumaşa tekrarlayan çözgü iplik sırasının en küçük birimi,

ÇÖZGÜ SIKLIĞI: Kumaş içerisinde birim ölçüdeki çözgü ipliği sayısını,

DESEN: Tekstil yüzeylerinde dokuma veya baskı yöntemiyle oluşturulmuş estetik öğeyi,

DESEN KÂĞIDI: Dokumacılıkta kullanılan farklı ölçülerde hazırlanmış kareli kâğıdı,

DESEN ÖRGÜ RAPORU: Armürlü dokuma kumaş desenini oluşturan örgü/örgüler ve varsa iplik raporlarından oluşan bütünü kumaş üzerinde tekrarlayan en küçük birimi,

DOKUMA: Çözgü ve atkı ipliklerinin birbirleriyle dik açı oluşturacak şekilde belirli kurallara göre bağlantı yaparak yüzey oluşturma tekniğini,

GRAMAJ: Kumaşın birim alandaki gram cinsinden değeri (g/m^2 ve $g/m.tül$ gibi),

GÜCÜ: Çözgü ipliklerinin tek tek içinden geçirildiği, çerçeve veya malyon iplikleriyle bağlantı yapılan delikli çelik telleri,

HAM KUMAŞ: Kumaşın dokuma makinesinden çıkmış halini,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSG: İş sağlığı ve güvenliğini,

KENAR ÖRGÜSÜ: Kumaşın kenarında kullanılan örgüyü,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

KUMAŞ TÜRÜ: Gömleklik, tül/perde, döşemelik, havlu, vb. farklı kullanım alanları için farklı materyal ve çözgü-atkı sistemleriyle üretilmiş kumaş çeşitlendirmeleri,

MAMUL KUMAŞ: Ham kumaşın dokuma sonrası işlemlerden geçmiş halini,

NUMUNE KUMAŞ: Üretime hazırlanacak desen için referans olarak kullanılan kumaş parçasısını,

ÖRGÜ: Çözgü ve atkı ipliklerinin dik açı oluşturacak şekilde belirli kurallara göre birbirleriyle yaptıkları bağlantıları,

ÖRGÜ RAPORU: Çözgü ve atkı ipliklerinin dik açı oluşturacak şekilde belirli kurallara göre birbirleriyle yaptıkları bağlantılarının tekrar eden en küçük birimi,

ÖZEL BÜYÜTEÇ (LUP): Kumaş analizinde iplik sıklıklarının, örgü ve renk raporlarının belirlenmesinde yardımcı olan büyüteci,

RAMAK KALA OLAY: İşyerinde meydana gelen; çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: : İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

TAHAR PLANI: Bir örgünün en az kaç çerçeve ile dokunabileceğini ve hangi çözgünün hangi çerçevede yer alması gerektiğini gösteren planı,

TARAK: Dokuma makinelerinde atılan atkı ipliğini kumaş çizgisine kaydeden, çözgü ipliklerinin, üzerinde bulunan diş boşluklarından geçirildiği aparatı,

TARAK NUMARASI: Dokuma tarağında bir veya on santimde bulunan diş boşluğu sayısını,

TEHLİKE: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

TEMEL ÖRGÜ: Bezayağı, dimi ve saten örgüleri,

TÜRETİLMİŞ ÖRGÜ: Temel örgülerden çeşitli yöntemlerle türetilmiş örgüleri

İfade eder.

EK 3: Meslekte Yatay ve Dikey İlerleme Yolları

Yatay ilerleme:

Armürlü Dokuma Kumaş Desen Hazırlama Elemanı (Seviye 3) Ulusal Yeterliliğinden belge almaya hak kazanmış kişinin sahip olduğu Armürlü Dokuma Kumaş Desen Hazırlama Elemanı (Seviye 3) Ulusal Yeterliliğinin “(A1) İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre Koruma, İş Organizasyonu ve Kalite” yeterlilik biriminin geçerliliğini koruyor olması koşuluyla;

- Jakarlı Dokuma Kumaş Desen Hazırlama Elemanı (Seviye 3) Ulusal Yeterliliğinin, “(A1) İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre Koruma, İş Organizasyonu ve Kalite” Yeterlilik Biriminden muaf olup, “(A2) Jakarlı Dokuma Kumaş Desen Hazırlama” Yeterlilik Biriminin sınavlarında başarı sağlayarak Jakarlı Dokuma Kumaş Desen Hazırlama Elemanı (Seviye 3) yeterlilik belgesi almaya hak kazanır.

EK 4: Değerlendirici Ölçütleri

Sınav ve belgelendirme kuruluşunda görev alacak değerlendiricinin aşağıdaki maddelerden herhangi birini sağlaması gereklidir:

- i. En az 4 yıl armürlü dokuma kumaş desinatörü olarak çalışmış ve tekstil lisans programlarından mezun olmak,
- ii. En az 6 yıl armürlü dokuma kumaş desinatörü olarak çalışmış ve tekstil ön lisans programlarından mezun olmak,
- iii. En az 4 yıl armürlü dokuma kumaş deseni ile ilgili eğitici/öğretici olarak çalışmış ve tekstil lisans programlarından mezun olmak,
- iv. Armürlü Dokuma Kumaş Desinatörü (Seviye 5) MYK Mesleki Yeterlilik Belgesine sahip ve en az 7 yıl bu alanda çalışmış olmak.

Yukarıdaki özelliklerden en az birine sahip olan ve ölçme değerlendirme sürecinde görev alacak değerlendiricilere; sınav ve belgelendirme kuruluşları tarafından mesleki yeterlilik sistemi, kişinin görev alacağı ulusal yeterlilik(ler), ilgili uluslararası/ulusal meslek standart(lar)ı, ölçme-değerlendirme ve ölçme-değerlendirmede kalite güvencesi ve İSG konularında eğitim sağlanmalıdır.